

ΕΤΟΣ 51ον

21 Σεπτεμβρίου 2003

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 38 (2625)

ΣΥΣΤΑΥΡΩΣΗ ΚΑΙ ΖΩΗ

*«Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζωὴ δέ οὐκέτι
ἐγώ, ζῆ δέ ἐν ἐμοί Χριστός»*

Ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ θάνατος, ὁ ὁποῖος θά καταργηθεῖ ἀπὸ τὸ Χριστὸ τελευταῖος μὲ τὴ δευτέρα ἔνδοξη παρουσία Του. Τότε οἱ ψυχές θά ἐνωθοῦν πάλι μὲ τὰ σώματα, τὰ ὁποῖα θά ἔχουν «ἐνδυθεῖ ἀφθαρσία». Ἰδιαίτερα ὅσοι κατὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴν τους «συσταυρώθηκαν» μὲ τὸ Χριστὸ καὶ ἀπέκτησαν μέσα τους τὴ ζωὴ Του –δὲν ζοῦσαν, δηλαδή, αὐτοί, ἀλλὰ ζοῦσε «ἐν αὐτοῖς ὁ Χριστός»– σ' αὐτούς θά δωρηθεῖ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, θά συνδοξάζονται αἰωνίως μὲ τὸ Χριστό.

Αὐτὴ ἡ πολὺ ὠραία διδασκαλία γιὰ τὴ μετὰ τὸ θάνατο ἔνδοξη ζωὴ, θά ἦταν ἀπλῶς ὠραία λόγια, ἂν ἀπὸ τώρα δὲν ὑπῆρχαν «προγεύσεις» τῶν μελλοδικῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν δεινῶν. Μᾶς τὸ ἴνευ ἐμφαντικὰ πολλοὶ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅτι ὁ Παράδεισος, σὰ σέ ἀρραβῶνα, ἀρχίζει ἀπὸ αὐτὴ τὴ ζωὴ. Ἐν φύγει ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτὸ χωρὶς ἔστω μιά μικρὴ γεύση τοῦ Παραδείσου, δηλαδή, τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μὴν περιμένουμε νὰ βρεθοῦμε στὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ μετὰ τὸ θάνατο. Εἶναι πολὺ σημαντικό νὰ αἰσθανθοῦμε καὶ νὰ ἀγαπήσουμε τὴν ἀληθινὴ ζωὴ ἀπὸ τώρα. Αὐτὸ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ χωρὶς τὴ «συσταύρωση» μὲ τὸ Χριστό, πού μᾶς χαρίζει, πρὶν τὸ βιολογικὸ θάνατο, τὴν ἀνάσταση τῆς ψυχῆς.

Ἡ ἀφετηρία τῆς ἀληθινῆς μετάνοιας

Οἱ θνητοὶ ἄνθρωποι συνήθως καταλαβαίνουμε μόνον τὸ σωματικὸ θάνατο, ἐνῶ δὲν αἰσθανόμαστε σχεδόν καθόλου τὸ θάνατο τῆς ψυχῆς. Λέμε «σχεδόν καθόλου» γιὰτί ἀρκετοὶ ἄνθρωποι σὲ κάποιες στιγμὲς τῆς ζωῆς τους αἰσθάνονται τὸν «πνιγμὸ τῆς ψυχῆς» τους, πού εἶναι μιά κατάσταση πνευματικῆς ξηρασίας, ἀνορεξίας γιὰ ὅτιδήποτε, ἀδιεξόδου, στὸ ὁποῖο ἡ λογικὴ σκέψη δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρει τίποτε, γιὰτί μὲ τὴν ἐπεξεργασία τῶν ἀκαρπῶν λογισμῶν τῆς ψυχῆς περιπλέκει περισσότερο τὴν κατάστασιν. Αὐτὸς ὁ «πνιγμὸς», πού εἶναι ποικίλης αἰτιολογίας

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. β' 16–20)

Ἡ νέα ζωὴ ἐν Χριστῷ

*Ἀδελφοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιούται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμον ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ. Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ, ἅρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο. Εἰ γὰρ ἂ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαντὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ νόμον νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. **Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός·** ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἐαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ.*

καὶ ἐντάσεως, εἶναι μιά μικρὴ αἴσθησις τοῦ θανάτου τῆς ψυχῆς. Ὑπάρχει λοιπὸν θάνατος τοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ θάνατος τῆς ψυχῆς. Ὁ πρῶτος εἶναι ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος, ὁ δεῦτερος ἐπέχεται ὅταν ἡ ψυχὴ χωρισθῆ ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἐννοεῖται, βέβαια, ὅτι τὸ χωρισμὸ ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μποροῦν νὰ τὸν καταλάβουν μόνον ὅσοι γεύθηκαν κατὰ διαφόρους βαθμούς τὴν παρουσίαν τοῦ σπίν ὑπαρξῆς τους. Αὐτοὶ νιώθουν τὴν στέρνησι, αὐτοὶ καταλαβαίνουν τὴν ζωὴν ποὺ ἔχασαν. Ὅσοι ἀγάπησαν τὴν ἐντολήν τοῦ Χριστοῦ καὶ εὐαισθητοποιήσαν τὴν συνειδήσειν τους μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τους, αἰσθάνονται τὸ θάνατον τῆς ψυχῆς, ὅταν γιὰ ὁποιοδήποτε λόγον τοὺς ἀπειλήσει. Αὐτὴ ἡ αἴσθησις εἶναι ἡ ἀφετηρία τῆς ἀληθινῆς μετάνοιας καὶ τῆς εἰληκρινοῦς προσευχῆς. Ὅταν μάλιστα ὁ νοῦς τρέφεται διαρκῶς ἀπὸ τῆς διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, διεγείρει στὸν ἄνθρωπον τὴν ἐπιθυμίαν, νὰ πάσῃ νὰ ζεῖ μετὰ τὴν ζωὴν τοῦ θνήτου ἑαυτοῦ, ἀλλὰ νὰ ζεῖ «ἐν αὐτῷ ὁ Χριστός».

Μυστήριον καὶ ζωὴ

Τί σημαίνει ὁμως «Χριστῷ συνεσταύρωμαι» καὶ μέ ποιά ἐννοία ἔλεγε ὁ ἀπ. Παῦλος ὅτι δὲ ζοῦσε πλέον αὐτός, ἀλλὰ ζοῦσε μέσα του ὁ Χριστός; Ἡ διασάφηση αὐτοῦ τοῦ λόγου τοῦ ἀπ. Παύλου ἔχει μεγάλην πρακτικὴν σημασίαν, γιὰ τὴν μέσάν σου λίγες λέξεις περιγράφει τὸ περιεχόμενον καὶ τὸν καρπὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

Δέν μποροῦμε νὰ ζήσουμε ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν ἔξω ἀπὸ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Δέν μποροῦμε νὰ «γεννηθοῦμε» μέσα στὴν νέα ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἂν δὲ «σταυρώσουμε» προηγουμένως τὸν παλαιὸν ἑαυτὸν μας μετὰ τὸ Βάπτισμα. Τὸ «Χριστῷ συνεσταύρωμαι» ἀναφέρεται στὸ μυστήριον τοῦ Βαπτίσματος. Αὐτὸ μᾶς τὸ λέει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος ἐρμηνεύοντας τὸν λόγον τοῦ ἀπ. Παύλου, ρωτᾷ: Πῶς, ἐνῶ ζεῖ ὁ Παῦλος καὶ ἀναπνέει, λέει ὅτι συνεσταυρώθη μετὰ

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, γνωρίζομεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δέν δικαιώνεται ἀπό τά ἔργα τοῦ νόμου ἀλλά διὰ τῆς πίστεως εἰς τόν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐπιστέψαμε καί ἐμεῖς εἰς τόν Χριστόν Ἰησοῦν, διὰ νά δικαιωθοῦμε διὰ τῆς πίστεως εἰς τόν Χριστόν καί ὄχι ἀπό τά ἔργα τοῦ νόμου, διότι ἀπό τά ἔργα τοῦ νόμου κανείς ἄνθρωπος δέν θά δικαιωθῆ. Ἄλλ' ἐάν ἐμεῖς πού ἐζητήσαμε νά δικαιωθοῦμε διὰ τοῦ Χριστοῦ, εὐρεθήκαμε καί ἐμεῖς ἁμαρτωλοί, ἄραγε ὁ Χριστός ἐξυπηρετεῖ τήν ἁμαρτίαν; Μή γένοιτο! Ἐάν ὁμως οἰκοδομῶ πάλιν, ἐκεῖνα πού ἐγκρέμισα, ἀποδεικνύω τόν ἑαυτόν μου παραβάτην. Διότι ἐγώ διὰ τοῦ νόμου ἐπέθανα ὡς πρὸς τόν νόμον, διὰ νά ζήσω ὡς πρὸς τόν Θεόν. **Ἔχω σταυρωθῆ μαζί μέ τόν Χριστόν.** Δέν ζῶ πλέον ἐγώ, ἀλλά ζῆ μέσα μου ὁ Χριστός· τήν δέ ζωὴν τήν ὁποία τώρα ζῶ εἰς τό σῶμα, τήν ζῶ μέ πίστιν εἰς τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος μέ ἀγάπησε καί παρέδωκε τόν ἑαυτό του πρὸς χάριν μου.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

Χριστό; Ἡ σταύρωση σημαίνει θάνατο. Μετά ὁμως ἀπό αὐτήν ὁ ἀπ. Παῦλος συνεχίζει νά ζεῖ. Ἐξηγεῖ, βέβαια, ὅτι δέ ζεῖ ὁ ἴδιος, ἀλλὰ ὁ Χριστός μέσα του. Τό «Χριστῶ συνεσταύρωμαι» καί τό «ζῶ δέ οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δέ ἐν ἐμοί Χριστός» σημαίνουν δύο ἀλληλεπένδετα πράγματα. Μέ τό πρῶτο, ὁ ἀπ. Παῦλος «τό Βάπτισμα ἠνίξατο», υπενίκη τό Βάπτισμα. Μέ τό δεύτερο ἀποκάλυψε τήν πλήρη ὑπακοή του στό θέλημα τοῦ Χριστοῦ. Μέ ἄλλα λόγια εἶπε: «οὐδέν γίνεται ὑπ' ἐμοῦ, ὧν ὁ Χριστός οὐ βούληται». Ὅπως ἡ ἀνυπακοή στό θέλημα τοῦ Χριστοῦ εἶναι θάνατος τῆς ψυχῆς, ἔτσι ἡ πλήρης ὑπακοή στό θεῖο θέλημα εἶναι ζωὴ τῆς. Ζοῦσε ὁ Χριστός μέσα του, διότι, κατά τόν ἱερό Χρυσόστομο, «εὐήνιον ἑαυτόν τῷ Χριστῷ κατεσκεύασε». Παρέδωσε στό Χριστό τά ἡνία τῆς ζωῆς του καί μέ εὐπεΐθεια ἀκολουθοῦσε τίς ἐντολές Του.

Δέ μᾶς σώζει, λοιπόν, μόνη ἡ μυστηριακή συσταύρωση μέ τό Χριστό, ἄν δέν ἀκολουθεῖται ἀπό τό «ζῶ οὐκέτι ἐγώ»· ἄν, δηλαδή, δέν καταστήσουμε τόν ἑαυτό του ὁ καθένας «εὐήνιον τῷ Χριστῷ».

π. Θ.Α.Β.

21 Σεπτεμβρίου 2003: ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΙΝ
Κοδράτου ἐκ τῶν Ὁ' Ἀποστ., Ἐπισκ. Ἀθηνῶν ἱερομαρτ. († 130), Ἰωνᾶ προφήτου
(Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ).
Ἦχος: πλ. α' – Ἐωθινόν: Γ' – Ἀπόστολος: Γαλ. β' 16-20 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. ν' 34 - θ' 1.
Ἡ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 28 Σεπτεμβρίου, Α' Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Β' Κορ. δ' 6-15 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ε' 1-11.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Στὴν Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος λειτουργεῖ Φροντιστήριο Ὑποψηφίων Κατηχητῶν ποῦ ἰδρύθηκε τὸ 1960 μὲ ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τὸ Φροντιστήριο, μὲ τὸ εἰδικὸ πρόγραμμα μαθημάτων καὶ ἐκπαιδευτικῶν εὐκαιριῶν, προσφέρει στοὺς νέους, ποῦ ἐπιθυμοῦν νὰ ὑπηρετήσουν τὸ κατηχητικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, τὴν εὐκαιρία νὰ καταρτισθοῦν θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ γιὰ τὸ ὑψηλὸ ἔργο τους.

Ἡ διάρκεια τῶν σπουδῶν εἶναι διετής. Τὰ μαθήματα γίνονται κάθε Σάββατο 17.00-21.00 σὺν αἴθουσες διαλέξεων τοῦ πρ. Κέντρου Βιβλίου καὶ Ἐπικοινωνίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ὁδὸς Καπλανῶν 6, παράλληλος τῆς Σόλωνος, μεταξύ τῶν ὁδῶν Σίνα καὶ Μασσαλίας, σὺν ὕψος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν.

Γίνονται δεκτοὶ σπουδαστές καὶ τῶν δύο φύλων, ἡλικίας 18-40 ἐτῶν, ἀφοῦ προσκομίσουν: α) Ἀποδεικτικὸ σπουδῶν (τουλάχιστον Ἀπολυτήριον Λυκείου) καὶ β) δύο πρόσφατες φωτογραφίες. Οἱ ἐγγραφές γίνονται καθημερινῶς, κατὰ τὴν ὥρα 8.00-14.00 σὺν Γραφεῖο Κατηχήσεως καὶ Νεότητος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἱ. Γενναδίου 14 (δίπλα σὺν «Εὐαγγελισμὸς»), τηλέφωνο 210.7272311.

Σὺν 11 Ὀκτωβρίου καὶ ὥρα 17.00 θὰ γίνῃ ἡ ἔναρξη τῶν μαθημάτων τοῦ Φροντιστηρίου.

* * *

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΑΤΗΧΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Στὴν ἴδια αἴθουσα, ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο ἕως τὸ Μάιο λειτουργεῖ, ἅπαξ τοῦ μηνός, ἡμέρα Δευτέρα, καὶ κατὰ τὴν ὥρα 20.30-23.00, εἰδικὸ ἐπιμορφωτικὸ Σεμινάριο γιὰ τοὺς ἤδη κατηχητές.

Ὁ στόχος αὐτοῦ τοῦ εἰδικοῦ Σεμιναρίου εἶναι ἡ ἐνημέρωση τῶν ἤδη Κατηχητῶν σὺν τρέχοντα κατηχητικὰ δεδομένα καὶ ἡ ἐκπαίδευσί τους προκειμένου νὰ ἀντιμετωπίζουν τὴν κατηχητικὴν προκλήσει τῆς ἐπικαιρότητας.

Τὸ ἐναρκτήριο μάθημα θὰ γίνῃ σὺν 20 Ὀκτωβρίου καὶ ὥρα 20.30.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἱ. Γενναδίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότῃς - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διευκρίτιση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὄλο τὸν κόσμο μέσω Ἰντερνετ: <http://www.apostoliki-diakonia.gr>